
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΕΝΝΟΙΑ ΔΙΚΑΙΟΥ

Το δίκαιο είναι ένα σύνολο κανόνων που ρυθμίζουν ετερόνομα και επιτακτικά, δηλαδή υποχρεωτικά με απειλή κυρώσεων σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, τη συμπεριφορά του ανθρώπου στην κοινωνία. Το δίκαιο δηλαδή έχει ρυθμιστική λειτουργία, ρυθμίζει την κοινωνική συμβίωση. Το δίκαιο αποτελείται από κανόνες τους οποίους ονομάζουμε κανόνες δικαίου. Οι κανόνες δικαίου έχουν ως κύριο στοιχείο την εξωτερική συμπεριφορά του ανθρώπου, διακρίνονται από τους κανόνες της ηθικής, είναι δε γενικοί και απρόσωποι

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω το δίκαιο αποτελείται από κανόνες δικαίου. Ένα μέρος των κανόνων αυτών έχουν σχέση με την οργάνωση και λειτουργία του Κράτους, και τις σχέσεις του με τους πολίτες. Αυτό το μέρος του δικαίου αποτελεί το δημόσιο δίκαιο ενώ το μέρος του δικαίου που ασχολείται με τις σχέσεις των ατόμων μεταξύ τους αποτελεί το ιδιωτικό δίκαιο

Το δημόσιο δίκαιο περιλαμβάνει το Συνταγματικό Δίκαιο, το Διοικητικό Δίκαιο, το Ποινικό Δίκαιο, το Δημοσιονομικό Δίκαιο και το Φορολογικό δίκαιο. Το Συνταγματικό Δίκαιο έχει ως αντικείμενο την ερμηνεία των συνταγματικών κανόνων και τους κανόνες που καθορίζουν τη μορφή, την οργάνωση και λειτουργία της πολιτεία.

Το διοικητικό δίκαιο αποτελείται από τους κανόνες που ρυθμίζουν τη διοικητική οργάνωση της πολιτείας, τη δράση των διοικητικών οργάνων και τις σχέσεις της δημόσιας διοίκησης με τους διοικούμενους. Η διοικητική δικονομία έχει ως αντικείμενο την οργάνωση των διοικητικών δικαστηρίων και τον τρόπο απονομής της δικαιοσύνης

ΚΡΑΤΟΣ

Η αυτοδύναμη οργάνωση ενός λαού βάσει ενός συνόλου κανόνων δικαίου μέσα σε μια δεδομένη χώρα.

Στοιχεία της έννοιας του κράτους είναι:

1. Λαός: δηλαδή το σύνολο των πολιτών του κράτους με κοινή ιθαγένεια (**ιθαγένεια είναι ο νομικός δεσμός που συνδέει το άτομο με την πολιτεία**) ανεξάρτητα από το φύλο, την ηλικία, τη θρησκεία. Ας σημειωθεί ότι είναι διαφορετική η έννοια του Έθνους που είναι το σύνολο των ατόμων που έχουν κοινή συνείδηση.

2. Χώρα: η εδαφική έκταση (στο Σύνταγμα αναφέρεται Επικράτεια) στα όρια της οποίας ασκείται η κρατική εξουσία, δηλαδή χερσαία περιοχή, χωρικά ύδατα, εναέριος χώρος

3. Εξουσία: το δικαίωμα του Κράτους να επιβάλλει τη βούλησή του στους πολίτες και να τους εξαναγκάζει να συμμορφωθούν με αυτήν. **Η κρατική εξουσία είναι αυτοδύναμη**, είναι ανώτατη θέληση στην κοινωνία, είναι πρωτογενής δηλαδή πηγάζει από το ίδιο το δίκαιο και όχι από άλλη θέληση μέσα στο κράτος

4. Οργάνωση του κράτους σε νομικό πρόσωπο: το Κράτος αναγνωρίζεται ως νομικό πρόσωπο που έχει ίδια βούληση και ικανότητα να έχει δικαιώματα και υποχρεώσεις

Ευρεία έννοια του κράτους: περιλαμβάνονται τρία στοιχεία

- το νομικό δηλαδή η οργάνωση με κανόνες δικαίου
- το κοινωνιολογικό δηλαδή ο λαός
- το γεωγραφικό δηλαδή η χώρα

Το σύνολο των κανόνων δικαίου που ρυθμίζουν την οργάνωση του λαού σε κράτος ονομάζεται **εθνική έννομη τάξη**. Τη βάση κάθε εθνικής έννομης τάξης αποτελεί ένα σύνολο κανόνων δικαίου που καθορίζουν τον τρόπο δημιουργίας των υπόλοιπων κανόνων δικαίου της έννομης τάξης. Το σύνολο των κανόνων αυτών αποτελεί το **Σύνταγμα με την ουσιαστική έννοια** του οποίου οι κανόνες έχουν διατυπωθεί σε γραπτά κείμενα που αποτελούν το **Σύνταγμα με την τυπική έννοια**

Κράτος υπό στενή έννοια είναι το νομικό πρόσωπο που αποτελείται από τα διοικητικά όργανα που προβλέπει το Σύνταγμα και η νομοθεσία καθώς και από τις σχετικές εξαρτημένες και αυτοτελείς υπηρεσίες. **Από το κράτος διακρίνονται τα ανεξάρτητα δημόσια νομικά πρόσωπα που ιδρύονται κατά το σύστημα της αυτοδιοίκησης.** Το Κράτος με την έννοια αυτή είναι υποκείμενο δικαιωμάτων και υποχρεώσεων.

Διοικητικά όργανα είναι όλα τα δημόσια όργανα της έννομης τάξης δηλαδή εκείνα που ασκούν δημόσια εξουσία τα οποία δεν ανήκουν στη νομοθετική ή στη δικαστική εξουσία. Καλό στο σημείο αυτό είναι να γίνει αναφορά στην **αρχή της διάκρισης των λειτουργιών** που έχει την έννοια της υποχρέωσης των καθορισμένων για αυτόν τον σκοπό οργάνων να ασκούν – και μόνο αυτά – τη λειτουργία που τους έχει ανατεθεί, με παράλληλη απαγόρευση της ανάμειξης οργάνου σε λειτουργία για την οποία δεν έχει αρμοδιότητα.

Η αρχή καθιερώνεται στο Σύνταγμα **άρθρο 26 παρ. 1**, κατά το οποίο όργανα της **νομοθετικής λειτουργίας** είναι η Βουλή και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, όργανα της **εκτελεστικής λειτουργίας** είναι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και η Κυβέρνηση και όργανα της **δικαστικής λειτουργίας** είναι τα δικαστήρια.

Νομοθετική λειτουργία είναι η θέσπιση, τροποποίηση, αναστολή, αυθεντική ερμηνεία και κατάργηση κανόνων δικαίου (έκδοση νόμων),

Δικαστική λειτουργία είναι η τιμωρία εγκλημάτων και επίλυση νομικών διαφορών κατ' εφαρμογή κανόνων δικαίου (απονομή δικαιοσύνης) και

Εκτελεστική λειτουργία είναι η υλοποίηση των νομοθετικών διατάξεων, η ανάπτυξη δραστηριότητας που εκδηλώνεται με νομικές πράξεις και υλικές ενέργειες σύμφωνα με την αρχή της νομιμότητας

Στη δική μας έννομη τάξη **διοικητικά όργανα** κατά το Σύνταγμα είναι

- ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας
- η Κυβέρνηση
- ο Πρωθυπουργός
- οι Υπουργοί
- οι Υφυπουργοί

• όλα τα άλλα δημόσια όργανα που προβλέπονται από τις νομοθετικές και τις διοικητικές κανονιστικές πράξεις τα οποία βρίσκονται σε σχέση με τα απευθείας από το Σύνταγμα προβλεπόμενα όργανα σε ιεραρχική σχέση ή σε σχέση διοικητικής εποπτείας

ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ:

ΕΝΝΟΙΑ

Με τη λειτουργική έννοια διοίκηση είναι η διενέργεια νομικών πράξεων και υλικών ενεργειών για την επιδίωξη ενός σκοπού. Η διάκριση της διοίκησης με λειτουργική έννοια σε **δημόσια και ιδιωτική** γίνεται με κριτήριο το κίνητρο της δραστηριότητας των νομικών πράξεων. Κίνητρο των διοικητικών οργάνων είναι η ικανοποίηση του δημόσιου συμφέροντος, ενώ κίνητρο των ιδιωτών είναι η ικανοποίηση των ατομικών τους συμφερόντων.

Επιπλέον οι ιδιώτες μπορούν να δραστηριοποιούνται βάσει της συμβατικής ελευθερίας και της ισοτιμίας της βούλησης, ενώ τα διοικητικά όργανα αναπτύσσουν δραστηριότητα με τη θέσπιση κανόνων δικαίου ή τη διενέργεια υλικών πράξεων ασκώντας δημόσια εξουσία ανεξάρτητα από τη βούληση των ατόμων στα οποία οι κανόνες απευθύνονται.

Με την οργανική έννοια η διοίκηση ταυτίζεται με το πρόσωπο ή τους συλλόγους προσώπων που έχουν δικαίωμα ή υποχρέωση ή αρμοδιότητα να ασκήσουν τη δραστηριότητα αυτή. Η διάκριση της διοίκησης σε δημόσια και ιδιωτική με την οργανική έννοια έχει ως εξής. Δημόσια Διοίκηση ή απλώς Διοίκηση μπορεί να θεωρηθεί το σύνολο των νομικών προσώπων στα οποία είναι οργανωμένα τα διοικητικά όργανα που ασκούν δημόσια εξουσία.

Οι αρμοδιότητες που η έννομη τάξη καθορίζει στα διοικητικά όργανα για την πραγματοποίηση των σκοπών τους παρέχουν σε αυτά τη δυνατότητα είτε να θεσπίζουν κανόνες δικαίου για να ρυθμίζουν τη συμπεριφορά των διοικούμενων (**ρυθμιστική αρμοδιότητα**), είτε να ενεργούν για την εκτέλεση κάποιου έργου ή την παραγωγή ή τη διάθεση αγαθών όπως π.χ κατασκευή δημόσιων έργων (**παραγωγική ή επιχειρηματική δραστηριότητα**).

Δημόσια διοίκηση με την ευρεία έννοια του όρου αποτελούν σήμερα το Κράτος με τη στενή έννοια δηλαδή το Δημόσιο και πολυάριθμα δημόσια νομικά πρόσωπα με αρμοδιότητα την άσκηση δημόσιας εξουσίας, θέσπισης δηλαδή μονομερώς κανόνων δικαίου δηλαδή ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ, δημόσιες εταιρείες. Κριτήρια διάκρισης των νομικών προσώπων σε δημόσια σε αντίθεση με τα ιδιωτικά είναι είτε

- η άσκηση από τα όργανα του νομικού προσώπου **δημόσιας εξουσίας** δηλαδή η αρμοδιότητα **να θεσπίζουν μονομερώς κανόνες δικαίου αυτό ονομάζεται κριτήριο δημόσιας εξουσίας** είτε
- η σύσταση του νομικού προσώπου για την επιδίωξη παραγωγικής ή επιχειρηματικής δραστηριότητας κάτι που ονομάζεται **υλικό ή περιουσιακό κριτήριο**

Δημόσια διοίκηση με τη στενή έννοια την οποία απαρτίζουν τα ως άνω δημόσια νομικά πρόσωπα εκτός από τα ΝΠΙΔ και τις δημόσιες εταιρείες

Δημόσια υπηρεσία με την ουσιαστική ή λειτουργική έννοια είναι η δραστηριότητα των δημοσίων νομικών προσώπων που έχει ως αντικείμενο την παροχή αγαθών ή υπηρεσιών προς τους διοικούμενους για την ικανοποίηση βασικών αναγκών τους. Φορείς της δημόσιας υπηρεσίας με τη λειτουργική έννοια είναι τα Δημόσιο, τα ΝΠΔΔ και τα ΝΠΙΔ π.χ εκπαίδευση, συγκοινωνία

Δημόσια υπηρεσία με την οργανική έννοια είναι οι οργανωτικοί σχηματισμοί του δημοσίου και των άλλων δημοσίων νομικών προσώπων που συγκροτούνται από φυσικά πρόσωπα και περιουσιακά μέσα με τους οποίους το δημόσιο επιδιώκει την πραγματοποίηση των σκοπών του με άσκηση δημόσιας εξουσίας

π.χ υπουργεία, οικονομικές εφορίες, πανεπιστήμια, κρατικά νοσοκομεία.

Οργάνωση δημόσιας διοίκησης. Η δημόσια διοίκηση οργανώνεται:

Κάθετα (κανόνας ιεράρχησης), όταν ορισμένος κλάδος συντάσσεται κατά τάξη ιεράρχησης των οργάνων του, με αποτέλεσμα στην κορυφή να βρίσκεται το όργανο που τελικά κυρίως αποφασίζει, ενώ τα διοικητικά όργανα που βρίσκονται στα κατώτερα πεδία έχουν μικρότερη αποφασιστική αρμοδιότητα, αν και ο αριθμός τους διευρύνεται,

Οριζόντια (κανόνας ειδίκευσης), όταν η διοικητική εξουσία διαμορφώνεται κατά τάξη ειδικοτήτων ανάλογα προς τις ανάγκες, δηλαδή καθ' ύλην (π.χ. Υπουργεία Εσωτερικών, Παιδείας κ.λπ.).

Ορισμός Διοικητικού Δικαίου : Στο διοικητικό δίκαιο υπάγονται οι κανόνες που αφορούν τα νομικά μέσα δράσης της Δημόσιας Διοίκησης, την οργάνωση και τη λειτουργία του Κράτους με τη στενή έννοια και των άλλων δημοσίων νομικών προσώπων, το προσωπικό, την περιουσία, την ευθύνη τους και το δικαστικό έλεγχο της δραστηριότητάς τους

ΠΗΓΕΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Πηγές : Είναι οι ειδικότεροι τρόποι παραγωγής των κανόνων δικαίου

• ΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ:

Σύνταγμα κατά την **ουσιαστική έννοια** είναι ένα σύνολο κανόνων που καθορίζουν τη μορφή του πολιτεύματος, τα ανώτερα όργανα του κράτους, καθώς και τον τρόπο ανάδειξης και τις αρμοδιότητες τους, και τις σχέσεις της κρατικής εξουσίας με τα άτομα επί των οποίων αυτή ασκείται.

Σύνταγμα κατά την **τυπική έννοια** είναι ο θεμελιώδης γραπτός νόμος του κράτους. Το Σύνταγμα διαθέτει **αυξημένη τυπική ισχύ** έναντι των κοινών νόμων, δηλαδή η θέση του ως συνόλου κανόνων στην έννομη τάξη είναι ανώτερη σε σχέση με όλους τους υπόλοιπους κανόνες της ίδιας έννομης τάξης, υπερισχύοντας των τελευταίων σε περίπτωση αντίθεσης.

οι συντακτικές πράξεις, είναι νομοθετήματα της εκτελεστικής εξουσίας με αυξημένη τυπική ισχύ και συντακτικό ή αναθεωρητικό περιεχόμενο. Εκδίδονται από επαναστατικές ή de facto κυβερνήσεις.

τα ψηφίσματα, είναι οι πράξεις που εκδίδονται από Συντακτικές Συνελεύσεις και εκδίδονται κατά τη διάρκεια μεταβατικών συνταγματικά περιόδων, δηλαδή πριν από την ψήφιση νέου Συντάγματος, και έχουν αυξημένη τυπική ισχύ. Με τη θέση σε ισχύ του νέου Συντάγματος μπορούν είτε να καταργηθούν είτε να τροποποιηθούν με νεότερο νόμο.

Συνταγματικό Δίκαιο είναι ένα σύνολο κανόνων που ρυθμίζουν τη συγκρότηση και κατά βάση την οργάνωση και την άσκηση της κρατικής εξουσίας διέποντας γενικότερα και την όλη κρατικά οργανωμένη κοινωνική συμβίωση

ΠΟΛΙΤΕΥΜΑ

Σύμφωνα με το Σύνταγμα άρθρο 1 παρ. 1 «**το Πολίτευμα της Ελλάδας είναι Προεδρεύουσα Κοινοβουλευτική Δημοκρατία**»

Δημοκρατία. Η δημοκρατία ως στοιχείο της μορφής του πολιτεύματος εκδηλώνεται με την **αρχή της λαϊκής κυριαρχίας**. Ο λαός είναι το ανώτατο όργανο του κράτους και ο φορέας της κρατικής εξουσίας. Η αρχή της λαϊκής κυριαρχίας θεμελιώνεται στο Σύνταγμα άρθρο 1 παρ. 2, σύμφωνα με το οποίο «**θεμέλιο του πολιτεύματος είναι η λαϊκή κυριαρχία**», και στο Σύνταγμα άρθρο 1 παρ. 3, σύμφωνα με το οποίο «**όλες**

οι εξουσίες πηγάζουν από τον λαό, υπάρχουν υπέρ αυτού και του έθνους και ασκούνται όπως ορίζει το Σύνταγμα». Έθνος υπό την έννοια του Συντάγματος, κατ' αντιδιαστολή προς την έννοια του λαού, είναι το ελληνικό έθνος, δηλαδή και ο απόδημος ελληνισμός.

Προεδρευόμενη μορφή του πολιτεύματος. Στην προεδρευόμενη δημοκρατία ανώτατος άρχοντας του κράτους είναι ο **Πρόεδρος της Δημοκρατίας** ο οποίος είναι **αιρετός** και όχι κληρονομικός. Η μορφή του πολιτεύματος ως προεδρευόμενης δημοκρατίας αποκλείει τη βασιλευόμενη δημοκρατία, το πολίτευμα κατά το οποίο ανώτατος άρχοντας του κράτους είναι ο βασιλιάς.

Κοινοβουλευτική μορφή του πολιτεύματος. Η κοινοβουλευτική μορφή του πολιτεύματος σηματοδοτεί κατ' ουσίαν **την κοινοβουλευτική ευθύνη της κυβέρνησης**, την υποχρέωσή της δηλαδή να απολαμβάνει την εμπιστοσύνη της Βουλής και να παραιτείται όταν αυτή δεν υπάρχει (αρχή της δεδηλωμένης).

Αντιπροσωπευτική μορφή του πολιτεύματος. Από το άρθρο 1 του Συντάγματος προκύπτει και η αντιπροσωπευτική μορφή του πολιτεύματος, κατά την οποία **ο λαός ασκεί τις αρμοδιότητές του μέσω των βουλευτών που εκλέγει**.

Εξαίρεση από την αρχή αυτή καθιερώνεται με το άρθρο 44 παρ. 2 περί δημοψηφίσματος, που είναι στοιχείο άμεσης δημοκρατίας. Η Βουλή είναι ο αντιπρόσωπος του λαού κατά την άσκηση της κρατικής εξουσίας, χωρίς όμως οι βουλευτές να δεσμεύονται από σχετικές οδηγίες του λαού. Η Βουλή ασκεί τις αρμοδιότητές της ελεύθερα, μια και η εντολή που δέχεται από τον λαό είναι ελεύθερη και όχι επιτακτική.

Δικαιοκρατούμενη μορφή του πολιτεύματος. Το Σύνταγμα καθιερώνει για το πολίτευμα την αρχή του **κράτους δικαίου**, που είναι το κράτος, η εξουσία του οποίου ασκείται σύμφωνα με κανόνες δικαίου. Στοιχεία της αρχής αυτής είναι

- η διάκριση των λειτουργιών
- η νομιμότητα της εκτελεστικής και της δικαστικής λειτουργίας
- η κατοχύρωση των ατομικών δικαιωμάτων
- τα ανεξάρτητα συνταγματικά και διοικητικά δικαστήρια.

Η αρχή αυτή καθιερώνεται στο Σύνταγμα άρθρο 25 παρ. 1 εδ. α, σύμφωνα με την οποία «**τα δικαιώματα του ανθρώπου ως ατόμου και ως μέλους του κοινωνικού συνόλου και η αρχή του κοινωνικού κράτους δικαίου τελούν υπό την εγγύηση του κράτους**».

Η αρχή της διάκρισης των λειτουργιών έχει την έννοια της υποχρέωσης των καθορισμένων για αυτόν τον σκοπό οργάνων να ασκούν – και μόνο αυτά – τη λειτουργία που τους έχει ανατεθεί, με παράλληλη απαγόρευση της ανάμειξης οργάνου σε λειτουργία για την οποία δεν έχει αρμοδιότητα. Η αρχή καθιερώνεται στο Σύνταγμα άρθρο 26 παρ. 1, κατά το οποίο όργανα της νομοθετικής λειτουργίας είναι η Βουλή και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, όργανα της εκτελεστικής λειτουργίας είναι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και η Κυβέρνηση και όργανα της δικαστικής λειτουργίας είναι τα δικαστήρια. **Νομοθετική λειτουργία** είναι η θέσπιση, τροποποίηση, αναστολή, αυθεντική ερμηνεία και κατάργηση κανόνων δικαίου (έκδοση νόμων), **δικαστική λειτουργία** είναι η τιμωρία εγκλημάτων και επίλυση νομικών διαφορών κατ' εφαρμογή κανόνων δικαίου (απονομή δικαιοσύνης) και **εκτελεστική λειτουργία** είναι η υλοποίηση των νόμων.

Κοινωνική μορφή του πολιτεύματος. Η κοινωνική μορφή του πολιτεύματος σηματοδοτεί την υποχρέωση της νομοθετικής λειτουργίας να ενεργεί υπό όρους κοινωνικής δικαιοσύνης με την εξασφάλιση ενός ανεκτού επιπέδου διαβίωσης για όλους τους πολίτες και την προστασία των ευπαθέστερων κοινωνικών ομάδων (Σύνταγμα άρθρο 25 παρ. 1 εδ. α).

• **ΟΙ ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ:** που είναι οι πράξεις με τις οποίες ασκείται η νομοθετική εξουσία. Διακρίνονται σε τυπικούς νόμους που εκδίδονται κατά τη τακτική νομοθετική διαδικασία ανεξάρτητα από το περιεχόμενό τους και ουσιαστικούς νόμους που είναι η πολιτειακή πράξη με την οποία τίθεται κανόνας δικαίου.

• **ΟΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ:** Η αρμοδιότητα της διοίκησης να εκδίδει κανονιστικές πράξεις ονομάζεται **κανονιστική αρμοδιότητα**

Άρθρο 43 παρ 1 Σ

Απευθείας από το Σύνταγμα παρέχεται κανονιστική αρμοδιότητα καταρχήν μόνο προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Κατά τη διάταξη αυτή τα διατάγματα που εκδίδει ο ΠτΔ μπορεί να περιέχουν ατομικές ή κανονιστικές πράξεις. Η έκδοση κανονιστικών διαταγμάτων το οποία λέγονται **εκτελεστικά διατάγματα** προϋποθέτει την ύπαρξη νομοθετικών πράξεων και την ανάγκη θέσπισης λεπτομερέστερων κανόνων αναγκαίων για την εφαρμογή των νομοθετικών πράξεων

Άρθρο 43 παρ 2 Σ

Θεμελιώδης για την ύλη του Διοικητικού δικαίου είναι **η έννοια της νομοθετικής**

εξουσιοδότησης η οποία είναι η ανάθεση με πράξη του νομοθετικού οργάνου σε ορισμένο διοικητικό όργανο της αρμοδιότητας να θεσπίζει με κανονιστικές πράξεις του πρωτεύοντες απρόσωπους κανόνες δικαίου που ιδρύουν νέες υποχρεώσεις ή νέα δικαιώματα για τους διοικούμενους, κανόνες που διαφορετικά θα θέσπιζε με πράξεις του αυτό το ίδιο το νομοθετικό όργανο ως αποκλειστικά αρμόδιο. Η νομοθετική εξουσιοδότηση πρέπει να είναι ειδική δηλαδή να γίνεται συγκεκριμένος καθορισμός των θεμάτων που περιλαμβάνονται στην εξουσιοδότηση και τα οποία πρέπει να ρυθμιστούν με τις κανονιστικές πράξεις που θα εκδοθούν και ορισμένη δηλαδή πρέπει να υπάρχουν επαρκή κριτήρια, γενικές αρχές και κατευθύνσεις που καθορίζουν κατά βάση τα πλαίσια της ρύθμισης των θεμάτων που αφορά.

Η νομοθετική εξουσιοδότηση μπορεί καταρχήν να παρέχεται στον ΠτΔ. Ωστόσο το εδάφιο β της παρ 2 του άρθρου 43 επιτρέπει **κατ εξαίρεση την παροχή νομοθετικής εξουσιοδότησης για την έκδοση κανονιστικών πράξεων και σε άλλα όργανα της διοίκησης μόνο για τη ρύθμιση ειδικότερων θεμάτων ή θεμάτων τοπικού ενδιαφέροντος, ή με χαρακτήρα τεχνικό ή λεπτομερειακό**

Άρθρο 43 παρ 4 Σ.

Η παράγραφος 4 προβλέπει την παροχή στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας εκτεταμένης νομοθετικής εξουσιοδότησης με νόμους που καθορίζουν μόνο σε γενικό πλαίσιο τα θέματα που θα ρυθμιστούν με τα κανονιστικά διατάγματα. Ο εξουσιοδοτικός νόμος ονομάζεται **νόμος-πλαίσιο** προέρχεται **από την Ολομέλεια της Βουλής** και πρέπει να καθορίζει τις γενικές γραμμές και κατευθύνσεις που θα ακολουθήσει η διοίκηση για τη ρύθμιση των θεμάτων καθώς και τα χρονικά όρια για την έκδοση των κανονιστικών πράξεων

Πρέπει να σημειωθεί ότι οι κανόνες δικαίου που θεσπίζονται βάσει νομοθετικής εξουσιοδότησης αν και παράγονται με διοικητικές πράξεις είναι τυπικά ισοδύναμες προς τους κανόνες που παράγονται από το νομοθετικό όργανο. Είναι δε δυνατόν όταν αυτό προκύπτει από την εξουσιοδότηση οι κανονιστικές πράξεις που εκδίδονται βάσει της εξουσιοδότησης να τροποποιούν ή να καταργούν απευθείας διατάξεις νομοθετικών πράξεων (εκτός βέβαια από αυτές που παρέχουν την εξουσιοδότηση)

Η παροχή υπεξουσιοδότησης δηλαδή η ανάθεση από το εξουσιοδοτούμενο όργανο σε άλλο διοικητικό όργανο να ασκήσει την κανονιστική αρμοδιότητα που του έχει ανατεθεί με νομοθετική εξουσιοδότηση απαγορεύεται εκτός αν επιτρέπεται με ειδική διάταξη του εξουσιοδοτικού νόμου

Αντικείμενο των κανόνων που θεσπίζονται με την εξουσιοδότηση μπορεί να είναι κάθε θέμα, εκτός από αυτά που εξαιρούνται από τη νομοθετική εξουσιοδότηση όπως τα θέματα που αφορούν στα άρθρα του Συντάγματος 27, 28 παρ 2 και 3, 33 παρ 3, 36 παρ 2 και 4, 47παρ 3, 51 παρ 1, 54 παρ 1, 75 παρ 1, 78, 79,